

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **E. K.**, zastoupeného Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 24 Az 4/2004, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2003, č. j. OAM-4266/VL-07-P26-2001, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 1. 2005, č. j. 24 Az 4/2004 – 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 12. 2003 č.j. OAM-4266/VL-07-P26-2001 nebyl žalobci (dále i „stěžovatel“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na něj nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že bezprostředním důvodem odchodu žalobce ze země původu byla ekonomická nouze jeho rodiny, obava z nástupu základní vojenské služby a jeho zdravotní stav. Během řízení o udělení azylu nebyla zjištěna žádná skutečnost, která

by žalovaného vedla k závěru, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, žalobce vzhledem ke svému věku nebyl členem žádné politické strany a sám žádná politická práva či svobody neuplatňoval. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že nebyl postižen ekonomickou nouzí na základě záměrného pronásledování státu z důvodu uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu (tedy z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů), ale byl jí postižen v důsledku špatné hospodářské situace země stejně jako i ostatní občané Arménie ve srovnatelném postavení. Lékařská péče byla žalobci v zemi původu poskytnuta, proto jím uváděné zdravotní důvody nejsou relevantní pro udělení azylu – ze strany státu mu nebyla odmítnuta lékařská péče z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Rovněž tak žalobcem tvrzené obavy z nástupu základní vojenské služby nejsou dle žalovaného azylově relevantním důvodem, vojenská služba je v mnoha státech povinná, v případě povolání žalobce k nástupu základní vojenské služby státními orgány Arménie se nejedná z jejich strany o perzekuci právě jeho osoby, ale o pravidla všeobecně platná pro občany Arménie. Po posouzení osobní situace žalobce a poměrů v zemi jeho státní příslušnosti žalovaný žalobci neudělil ani humanitární azyl ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 6. 1. 2005 č. j. 24 Az 4/2004 – 25 zamítl žalobu podanou žalobcem proti citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní právní a skutková zjištění ve věci a zejména uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že žalobce do České republiky přicestoval se svou matkou a sestrou z důvodů ekonomických potíží v zemi původu, uvedl, že jeho rodina měla existenční potíže, neboť jeho matka neměla práci. Žalobce zmínil rovněž své zdravotní problémy, měl poškozené koleno, ve vlasti prodělal několik operací, na které si matka musela půjčit, a aby mohla zaplatit dluhy, prodala dům. Krajský soud stejně jako žalovaný správní orgán konstatoval, že ekonomické potíže rodiny žalobce nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, ale byly důsledkem nepříznivé hospodářské situace země, která postihuje také ostatní obyvatele Arménie, ekonomické potíže bez přistoupení dalších azylově významných důvodů nemohou obstát jako důvod pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Dle krajského soudu nelze jako obavy ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu posoudit ani žalobcem tvrzené obavy z nástupu základní vojenské služby, když výkon vojenské služby je všeobecně považován za povinnost vyplývající ze státu-občanského vztahu a tento požadavek nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Krajský soud také souhlasil se závěrem žalovaného, že tvrzení žalobce o jeho invaliditě je v rozporu s důkazním materiálem předloženým v průběhu správního řízení, neboť z něj vyplývá, že žalobce aktivně sportuje, v červnu roku 2003 na mezinárodním turnaji v boxu vybojoval zlatou medaili, nelze tedy považovat toto jeho tvrzení za přesvědčivé, ostatně ke svému zdravotnímu stavu žalobce nedoložil žádné zdravotní podklady. Udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou splněny podmínky pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Důvody hodné zvláštního zřetele nejsou v zákoně definovány, nutno však dovodit, že žalobcem uváděné důvody nejsou natolik závažné a naléhavé, aby bez přistoupení dalších okolností mohly být vnímány jako výjimečné. Z dokumentů založených ve správním spise dle krajského soudu vyplývá, že žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých

rozhodoval. Krajský soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal žalobce včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel uvádí, že důvodem jeho odchodu z Arménie byla skutečnost, že byl vystaven jednání ze strany soukromých osob ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu, dalším důvodem byl jeho vážný zdravotní stav, s nímž se zdravotnictví země původu nedokázalo uspokojivým způsobem vypořádat. Stěžovatel je přesvědčen, že důvody, které uvedl v průběhu správního řízení, byly ze strany žalovaného správního orgánu i krajského soudu interpretovány nesprávně, má za to, že splňuje důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Dále se stěžovatel domnívá, že při zjišťování skutkové podstaty a vypořádání s důkazním materiálem v průběhu řízení, a to ve vztahu k udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu, došlo ze strany žalovaného k porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem, přičemž krajský soud přes tuto žalobou namítanou vadu rozhodnutí nezrušil. Žalovaný byl dle názoru stěžovatele povinen (při dodržení příslušných procesních předpisů) vypořádat se s důkazním materiálem, který mu byl v souvislosti s humanitárním aspektem žádosti stěžovatelem předložen, a který se týkal zejména zdravotního stavu stěžovatele a situace v arménském zdravotnictví. Ačkoliv byly tyto vady řízení žalobou namítány, soud se k těmto námitkám nevyjádřil a omezil se na popis rozsahu soudního přezkumu v této věci. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu projednání, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

V podané kasační stížnosti stěžovatel předně namítá důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se krajský soud v předcházejícím řízení zabýval, byla především otázka, zda důvody, pro které stěžovatel požádal o udělení azylu, mohou být důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Jak vyplývá ze spisového materiálu ve věci, stěžovatel v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 8. 5. 2001 a v pohovoru k důvodům tohoto návrhu ze dne 26. 7. 2001 jako důvody pro udělení azylu označil toliko

ekonomické potíže, které jeho rodinu provázely ve vlasti. Stěžovatel uvedl, že v Arménii nemůže jeho rodina žít, nemají peníze, nikdo jim nepomůže, kvůli dluhům museli prodat dům, když matka si půjčovala peníze na jeho operace, stěžovatel má poškozená kolena. V případě návratu do vlasti se stěžovatel obával toho, že by musel nastoupit vojenskou službu, kde je šikana.

Dle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud se všemi těmito skutečnostmi řádně zabýval a dospěl k závěru (přičemž se ztotožnil s názorem žalovaného), že stěžovatelem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod taxativně stanovené důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud s uvedeným posouzením věci krajským soudem vyslovuje souhlas.

Kasační stížnost byla podána rovněž dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Stěžovatel má za to, že žalovaný správní orgán se v rámci správního řízení o udělení azylu nedostatečně vypořádal s důkazy, které mu předložil k posouzení udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu, proto měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Nejvyšší správní soud konstatuje, že z předloženého správního spisu ve věci nebylo zjištěno, že by stěžovatel k prokázání svých tvrzení předložil žalovanému mimo svého cestovního dokladu nějaké další doklady, zprávy či jiné písemnosti. Na závěr pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu dne 26. 7. 2001 byly stěžovatel dotázán, zda chce ve věci něco dodat či doplnit, stěžovatel odpověděl, že ne. Navíc žaloba podaná stěžovatelem proti rozhodnutí žalovaného neobsahuje žalobní bod formulovaný přesně v tom smyslu, že žalovaný se nevypořádal s důkazy předloženými stěžovatelem k posouzení udělení humanitárního azylu, obsahuje pouze obecně formulovanou námitku, že žalovaný se nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Pokud tedy stěžovatel důvodně nevytýkal uvedenou vadu správního řízení již v přezkumném řízení u krajského soudu, nemohl se jí krajský soud jakkoliv zabývat a stejně tak ji nemůže hodnotit Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal uplatněné důvody podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. oprávněnými a kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Krajský soud v Ostravě stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, v tomto případě hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený advokát Mgr. Radim Strnad však neprokázal, že v daném případě proběhla první porada se stěžovatelem včetně převzetí a přípravy zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, proto o jeho odměně za zastupování v řízení o kasační stížnosti nebylo rozhodováno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

